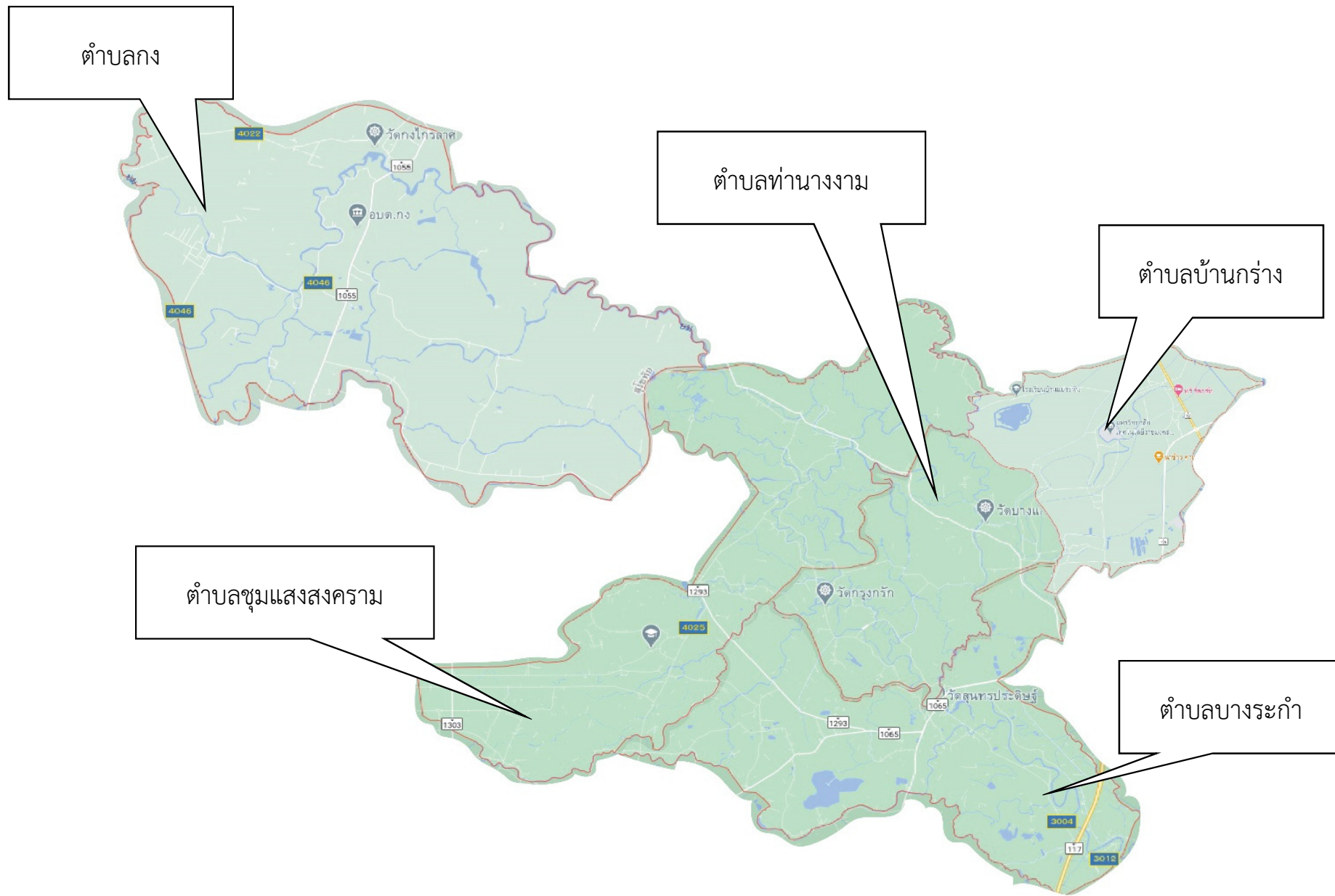

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 2 โครงการวิจัยเรื่องระบบติดตามและประเมินประสิทธิภาพ ของมาตรการเชิงระบบนิเวศประเภทพื้นที่หนองน้ำ/รับน้ำหลาก ในกลุ่มน้ำยมของประเทศไทย

วันที่ 10-11 มีนาคม 2565

การศึกษาด้านเศรษฐกิจและสังคม

รองศาสตราจารย์ ดร.เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ

การดำเนินการของมหาวิทยาลัยนเรศวร

1. การสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคม

- 1.1 การสำรวจข้อมูล
- 1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

- 2.1 การประชุมรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชน ครั้งที่ 1 จำนวน 2 เวที
- 2.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชน ครั้งที่ 2 จำนวน 2 เวที

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7 กลุ่ม

ผู้ได้รับผลกระทบ

กลุ่มผู้เสียประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบ
และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์

เจ้าของโครงการ

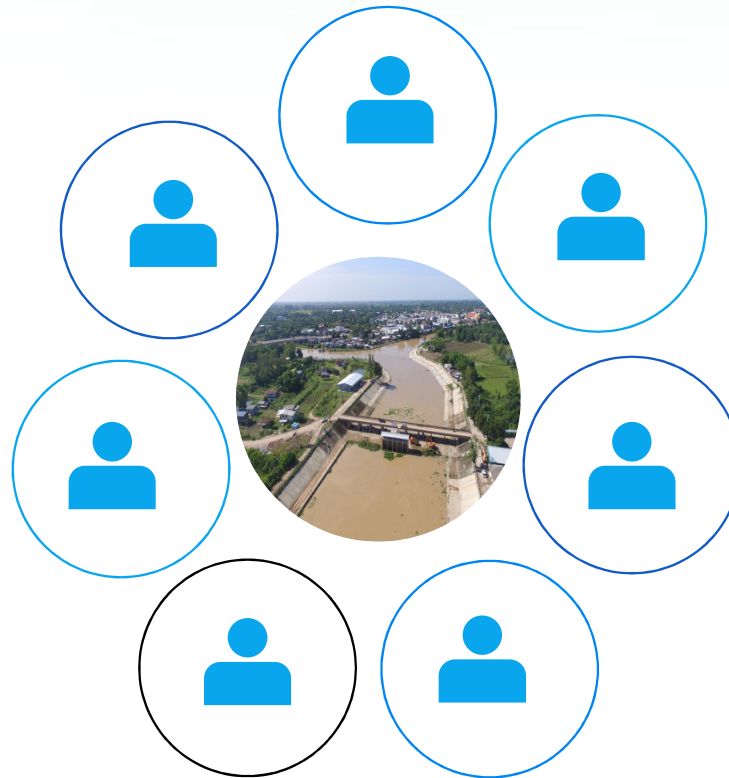

หน่วยงานราชการในระดับ
ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และ
ส่วนท้องถิ่น

สื่อมวลชน

องค์กรพัฒนาเอกชน/
สถาบันการศึกษาและ
นักวิชาการอิสระ

ประชาชนทั่วไปและ
ประชาชนผู้สนใจ

หน่วยงานที่ทำหน้าที่
พิจารณา

กรอบการดำเนินการ

ด้านการสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคมและการมีส่วนร่วม

ประเด็นการสำรวจ

- 1. ข้อมูลทางสังคม ได้แก่ โครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ศาสนา อาชีพหลัก/อาชีพรอง การใช้แรงงาน การย้ายถิ่น สภาพบ้านเรือน การคมนาคม ประเพณีและวัฒนธรรม ปัญหาทางสังคม และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นต้น

ประเด็นการสำรวจ

- 2. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การถือครองที่ดิน อาทิ การเป็นเจ้าของ การถือครอง โดยไม่มีสิทธิการเช่า เป็นต้น ขนาดที่ดิน การเพาะปลูก ปัจจัยการผลิตและหลัก ปฏิบัติในการเพาะปลูก เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้สารกำจัดศัตรูพืช เครื่องท่อนแรง การใช้แรงงานเกษตร ผลผลิตและการใช้ประโยชน์ การปศุสัตว์ การประมง อาทิ อุปกรณ์ ปริมาณ และชนิดความชุกชุม เป็นต้น ประโยชน์ของโครงการ องค์กร การเกษตร องค์กรและสถาบันชุมชนต่างๆ ราคาพืชผลและราคาตลาด รายได้ รายจ่ายการเกษตร รายได้รายจ่ายของครัวเรือน การกู้ยืม หนี้สิน ออมทรัพย์ ปัญหา เศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องน้ำท่วม ภัยแล้ง เป็นต้น

ประเด็นการสำรวจ

- **3. ทักษะเกี่ยวกับโครงการ** ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้เรื่องโครงการ ทักษะต่อการเข้าร่วมโครงการ การจัดตั้งกลุ่มต่างๆ องค์การบริหารจัดการน้ำ และระบบชลประทาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของโครงการ แนวทางการปรับตัวเชิงระบบนิเวศในปัจจุบัน และอนาคต เป็นต้น
- **4. ความคิดเห็นต่อยอดผลกระทบทางเศรษฐกิจ/สังคม** ประกอบด้วย ความคิดเห็นต่อผลกระทบในอนาคตจากการปรับตัวเชิงระบบนิเวศและแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่อมาตรการเชิงระบบนิเวศในพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลากของโครงการ

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1

- ดำเนินการในช่วงเริ่มต้นของโครงการ
- เพื่อชี้แจงข้อมูล ความเข้าใจถึงความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็นของการศึกษาโครงการ รวมทั้งรายละเอียดโครงการ ขอบเขตการดำเนินการ
- เพื่อให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอประเด็นข้อห่วงกังวล แนวทางในการหาทางออกร่วมกัน การสร้างมาตรการเชิงระบบนิเวศและแนวทางการปรับตัวในพื้นที่หนองน้ำ/รับน้ำหลาก
- แบ่งการประชุมเป็น 2 เวที เวทีละ 100 คน (ตำบลกก และ ตำบลท่านางงาม ตำบลบางระกำ ตำบลชุมแสงสงครามและตำบลบ้านกว้าง)

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เวทีที่ 1 พิษณุโลก

- ต้องการให้ประตुरะบายน้ำทำางงามสร้างสำเร็จ แล้วปล่อยน้ำไปให้ถึงแม่น้ำยม ตามคลองสาขาที่ขาดแคลนน้ำ
- ต้องการยกระดับถนนให้สูงขึ้น เพื่อการสัญจรไปมา ควรจัดทำแผนที่ถนน
- ช่วงหนองน้ำมีประโยชน์ต่อวิถีชีวิต น้ำไม่ควรขาดช่วง น้ำต้นทุนไม่ควรขาดแคลน ขาดน้ำก็ขาดปลา เพื่อรักษาระบบนิเวศ
- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล อยากให้ทุกฝ่ายทำการศึกษาและรายงานอีกครั้ง
- แก้มลิงทั้ง 3 แห่ง คือ บึงตะเคร็ง บึงระมาน และบึงชีแร้ง ควรเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุด เพื่อใช้ในฤดูแล้ง
- บริเวณสามแยกระบายน้ำปากคลองบางแก้ว เห็นด้วยกับการปรับปรุงทำประตुरะบายน้ำ แต่มีการถมในน้ำยมสูงกว่า 2 เมตรทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนสำหรับคนทำประมง อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานต่อ
- พื้นที่บางระกำโมเดลหลังเก็บเกี่ยวไปแล้ว 20 ส.ค.-มี.ค.ปีต่อไป ประชาชนไม่มีรายได้ ปลาในธรรมชาติไม่มีที่เพาะพันธุ์ปลา 4-5 ปี ตั้งแต่ปี 2561
- ประชาชนในพื้นที่หนองน้ำ ต้องการค่าชดเชย รัฐบาลควรมองว่าประชาชนรากหญ้าเดือดร้อน
- หากมีแหล่งน้ำ จะสามารถพัฒนาพันธุ์ปลาได้ อนุรักษ์พ่อแม่พันธุ์ให้ศูนย์วิจัยดำเนินการ
- อยากให้หน่วยงานราชการในท้องที่ที่รับผิดชอบ ออกไปสอบถามประชาชนเมื่อน้ำท่วม น้ำแล้ง ว่าได้รับความเดือดร้อนอะไรบ้าง
- การทำแก้มลิงใหม่ ค้นดินไม่ควรสูงเกินความจำเป็น ราษฎรรอบๆแก้มลิงใช้ประโยชน์ได้ยาก
- ควรมีการสำรวจค่าระดับและทางไหลออกของน้ำในฤดูน้ำหลาก และวิธีการป้องกัน กักเก็บ ฝายระบายน้ำ
- ควรประกาศเขตห้ามตัดไม้ริมแม่น้ำลำคลอง ห้ามสิ่งปลูกสร้างริมแม่น้ำลำคลอง

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เวทีที่ 2 สุโขทัย

- อยากได้บุญเจ้าน้ำไว้สำหรับปิดและเปิด เก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ อยากให้ช่วยส่งเสริมให้ตำบลงได้รับประโยชน์พร้อมกับบางระกำโมเดล
- ไม่มีแหล่งน้ำต้นทุน น้ำคือปัจจัยหลัก ฤดูแล้งน้ำหลากไม่กลัว แต่กลัวฤดูแล้ง ทำให้คนในพื้นที่ไม่มีรายได้
- พื้นที่นี้เป็นพื้นที่น้ำหลาก หนองน้ำตามธรรมชาติ แต่เมื่อเวลาผ่านไป ประชาชนเปลี่ยนวิธีทำนาไม่เหมือนเดิม อยากให้เป็นพื้นที่หนองน้ำจริงๆที่มีการกำหนดห้วงเวลา
- ขอให้กำหนดการชดเชยช่วยเหลือ กำหนดห้วงเวลาว่าควรจะปลูกพืชช่วงไหน ทำนาช่วงไหน ลงข้าวชนิดใด ถือว่าเป็นการปรับวิถีชีวิต
- เวล่าน้ำท่วม น้ำไหลเร็ว โครงการพัฒนาของรัฐบางครั้ง ทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนไป
- ควรจัดลำดับความสำคัญ เรื่องแรกคือควรมีการฝึกอบรมบริหารจัดการน้ำให้ประชาชนมีความเข้าใจการประมง การทำเกษตร เพื่อสร้างข้อตกลงกันว่า รอบแรกเน้นหาปลา ก่อน รอบสองทำนา รอบสามหยุดพัก แล้วไปทำงานรับจ้างได้
- ภาวะโลกร้อนทำให้ทำการเกษตรยากขึ้น ขอให้ปรับให้ตำบลงเข้าไปอยู่ในบางระกำโมเดล แล้วจัดสรรน้ำมาให้
- การขุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำ ควรทำควบคู่กับการประมง แต่ผิดระเบียบว่าด้วยการขุดลอกว่าจะนำดินไปทิ้งที่ไหน ปลาวางไข่ไม่ได้ ทำคันคลองได้เท่านั้น หากทำได้จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำที่ไม่ไปรบกวนระบบนิเวศเดิม ถ้าน้ำไม่แห้งสัตว์น้ำก็สามารถวางไข่ได้
- พื้นที่ตำบลงเป็นพื้นที่น้ำท่วมในฤดูแล้ง ความต้องการคือ การบริหารจัดการน้ำที่ดี เพื่อเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำ ที่สามารถจัดส่งให้แก่ประชาชนอย่างเพียงพอ

การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 2

- ดำเนินการในช่วงท้ายของโครงการ
- เพื่อเสนอผลการศึกษาของโครงการ แนวทางในการใช้ประโยชน์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโครงการ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำไปปรับปรุงการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต
- เพื่อสรุปผลการประเมินประสิทธิภาพของมาตรการเชิงระบบนิเวศของพื้นที่หนองน้ำ/รับน้ำหลากในโครงการ
- แบ่งการประชุมเป็น 2 เวที เวทีละ 100 คน (ตำบลกก และ ตำบลท่านางงาม ตำบลบางระกำ ตำบลชุมแสงสงครามและตำบลบ้านกร่าง)

การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม

ตำบลกง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย		
หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแบบสอบถาม
1	178	16
2	106	10
3	78	7
4	107	10
5	148	13
6	138	13
7	116	11
8	125	11
9	260	22
10	31	3
11	108	10
12	90	8
13	91	8
	รวม 1,576	รวม 142

การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม

ตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก		
หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแบบสอบถาม
1	115	10
3	338	31
5	269	25
8	213	19
10	140	12
11	112	10
	รวม 1,187	รวม 107

การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม

ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก		
หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแบบสอบถาม
15	230	21
	รวม 230	รวม 21

ตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก		
หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแบบสอบถาม
1	219	20
2	176	16
3	229	21
9	228	20
	รวม 852	รวม 77

การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม

ตำบลบ้านกร่าง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก		
หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแบบสอบถาม
10	198	18
	รวม 198	รวม 18
รวม	4,043 ครัวเรือน	365 ชุด

พื้นที่เปรียบเทียบ

ตำบล
อำเภอกรลาศ
จังหวัดสุโขทัย

ศึกษาเปรียบเทียบ

- 1 สภาพเศรษฐกิจสังคม (Socio-economic)
 - สังคม
 - เศรษฐกิจ
 - ทักษะเกี่ยวกับโครงการ
 - ยอดผลกระทบทางเศรษฐกิจ/สังคม
 - เครื่องมือที่ใช้: การสำรวจและแบบสอบถาม
- 2 การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
 - ครั้งที่ 1 จำนวน 2 เวที เวทีละ 100 คน (ปฐมนิเทศ)
 - ครั้งที่ 2 จำนวน 2 เวที เวทีละ 100 คน (ปัจฉินิเทศ)
 - เครื่องมือที่ใช้: การรับฟังความคิดเห็นแบบสอบถามและแบบแสดงความคิดเห็น

พื้นที่ลุ่มต่ำ

ตำบล
ท่านางงาม

ตำบล
บางระกำ

ตำบล
ชุมแสง
สงคราม

ตำบล
บ้านกร่าง

วัตถุประสงค์ของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 2

เพื่อนำเสนอผลการศึกษาด้านวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา เศรษฐกิจและสังคม ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มต่ำและร่วมพิจารณาแนวทางการติดตามมาตรการ EbA ในพื้นที่

เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาและความคิดเห็นเพิ่มเติม ประกอบมาตรการ EbA ในปัจจุบันและอนาคต

ผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์และสำรวจความคิดเห็น

พื้นที่ลุ่มต่ำ (Floodplain/Flood Detention)

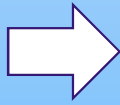
พิษณุโลก (designated areas)
= Bang Rakam Model

สุโขทัย (undesignated areas)

(1) นาปี (เม.ย.-ก.ค.)

ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

อยู่ในช่วงฤดูร้อน

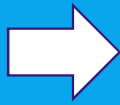
- กข 41 - กข 61
- กข 81
- สุพรรณบุรี 2
- กข 57

- กข 31 - กข 55
- กข 61 - สุพรรณบุรี 2
- กข 21 - กข 57
- กข 51 - กข 41

(2) น้ำท่วม (ส.ค.-พ.ย.)

ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

อยู่ในช่วงฤดูฝน

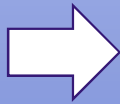
(1) วางงาน อยู่บ้าน
(2) หาปลา
(3) รับเหมาทั่วไป (นอกภาคเกษตร)
เช่น รับเหมาก่อสร้าง และค้าขาย

(1) วางงาน อยู่บ้าน
(2) หาปลา (มีตลาดกลาง)
(3) รับเหมาทั่วไป (นอกภาคเกษตร)
เช่น รับเหมาก่อสร้างทำขนม และค้าขาย

(3) นาปรัง (ธ.ค.-มี.ค.)

ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

อยู่ในช่วงฤดูหนาว

- กข 57 - กข 81
- กข 41 - กข 79
- สุพรรณบุรี 2
- กข 61

- กข 31 - สุพรรณบุรี 2
- กข 41 - กข 21
- กข 81
- กข 51

ปัญหาเรื่องน้ำ/โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่

(1) นาปี (ฤดูร้อน)

(2) น้ำท่วม (ฤดูฝน)

(3) นาปรัง (ฤดูหนาว)

พิษณุโลก

(1.1) พื้นที่ designated

- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการทำนา
- น้ำเข้ามาในพื้นที่ล่าช้า
- เกิดการแย่งชิงน้ำ
- เกิดต้นทุนการเจาะบ่อบาดาล
- ข้อจำกัดในการสร้างแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่ม เนื่องจากเป็นพื้นที่หนองน้ำอยู่แล้ว

(2.1) พื้นที่ designated

- น้ำเข้าท่วมในพื้นที่ก่อนเวลา
- เงินช่วยเหลือไม่เพียงพอ
- ปริมาณปลาที่จับได้น้อยลง
- น้ำท่วมถนนสัญจรไม่ได้ ไม่มีบ่อดักน้ำ
- หาอาชีพเสริมเป็นรายได้ครอบครัว

(3.1) พื้นที่ designated

- จำกัดการใช้น้ำทำนา รัฐขอความร่วมมือ เนื่องจากน้ำต้นทุนไม่เพียงพอ
- อาศัยน้ำจากแหล่งน้ำเก่าที่มีในชุมชนหรือโครงการพัฒนาแหล่งน้ำจากรัฐ

สุโขทัย

(1.2) พื้นที่ undesignated

- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการทำนา
- เกิดการแย่งชิงน้ำ
- เกิดต้นทุนการเจาะบ่อบาดาล
- ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ
- มีการลักลอบระบายน้ำออกเพื่อจับปลา
- ใช้น้ำจากแม่น้ำยมเท่านั้น

(2.2) พื้นที่ undesignated

- น้ำท่วมนา ท่วมได้ถุนบ้าน ท่วมถนน
- เงินช่วยเหลือไม่เพียงพอ
- ปริมาณปลาที่จับได้น้อยลง
- ถนนขาดการปรับปรุง ขรุขระ ชำรุด
- หาอาชีพเสริมเป็นรายได้ครอบครัว

(3.2) พื้นที่ undesignated

- จำกัดการใช้น้ำทำนา รัฐขอความร่วมมือ เนื่องจากน้ำต้นทุนไม่เพียงพอ
- อาศัยน้ำจากแม่น้ำยมเท่านั้น

หมายเหตุ:

พิษณุโลก = Designated areas

สุโขทัย (ตำบลกง) = Undesignated areas 23

ปฏิทินการปลูกข้าว

ปฏิทินการปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่มต่ำ (น้ำท่วม)											
ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน
←		นาปรัง	→	←	←		นาปี	→	←	จับปลา	→

ปฏิทินการปลูกข้าวของไทย (น้ำไม่ท่วม)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
นาปี เขตน้ำฝน/ ชลประทาน							←				→	
นาปรัง-1 เขตชลประทาน	←		→								←	→
นาปรัง-2 เขตชลประทาน				←			→					
ตลอดปี เขตชลประทาน	←											→

แนวทางการปรับตัวโดยใช้ EbA

- (1) เลือกพันธุ์ข้าวอายุสั้นและใช้น้ำน้อย เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในช่วงปริมาณน้ำทำนา มีไม่เพียงพอ และเกี่ยวข้าวได้ทัน ก่อนที่จะปล่อยน้ำมาท่วมในที่นา พันธุ์ข้าวสอดคล้องกับโครงการข้าว และกรมการข้าว
- (2) ส่งเสริมแบรนด์ข้าวที่ปลูกในพื้นที่ลุ่มต่ำ โดยส่งเสริมมาตรฐานให้เป็นข้าว GAP และให้ราคาสูงกว่าข้าวทั่วไป
- (3) ให้มีการศึกษามากขึ้นเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดินในนาที่ถูกน้ำท่วม (ข้าวล้นนา) ว่าตะกอนดินจากน้ำท่วมทำให้ดินดีขึ้น ลดการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชและแมลงได้

แนวทางการปรับตัวโดยใช้ EbA (ต่อ)

- (4) เนื่องจากรายได้จากการจับสัตว์น้ำ เป็นตัวแปรสำคัญในช่วงน้ำท่วม ทดแทนการขาดรายได้จากการทำนา
- 4.1) ควรมีการรักษาระดับน้ำในแหล่งน้ำ ให้ปลาสามารถดำรงชีวิตและขยายพันธุ์ได้มากขึ้น (ระดับน้ำที่เหมาะสมกับระบบนิเวศของปลา-กุ้ง)
 - 4.2) เข้มงวด จำกัดพื้นที่ ช่วงเวลา การจับสัตว์น้ำขนาดเล็ก หรือสร้างพื้นที่อนุรักษ์สัตว์น้ำ
 - 4.3) ปล่อยปลาก่อนฤดูกาลจับปลาจะมาถึงช่วงน้ำท่วม เว้นระยะเวลาให้ปลาเติบโต
 - 4.4) สร้างตลาดปลาอย่างเป็นรูปธรรมและเข้มแข็งต่อเนื่อง

แนวทางการปรับตัวโดยใช้ EbA (ต่อ)

- (5) การสร้างอาชีพเสริมอื่นๆ นอกจากจับปลาช่วงน้ำท่วม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมหาตลาดให้กับอาชีพเสริมนั้นด้วย
- (6) การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวช่วงน้ำท่วม โดย
 - 6.1) รักษาระดับน้ำไม่ให้ท่วมถนนสำคัญ เพื่อใช้จอดรถและสัญจรสำหรับชาวบ้านและนักท่องเที่ยว
 - 6.2) สร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ
 - 6.2.1) โดยใช้เรือแบบมีหลังคาเพื่อทำกิจกรรมทางน้ำ พร้อมชูชีพ เช่น ดูปริศประมงพื้นบ้าน การดักกุ้งจับปลา ดูนกพื้นถิ่น

แนวทางการปรับตัวโดยใช้ EbA (ต่อ)

- 6.2.2) มีตลาดขายสัตว์น้ำใกล้จุดล่องเรือ ขายของฝาก
- 6.2.3) มีนิทรรศการแนะนำอุปกรณ์จับสัตว์น้ำ ตกปลา ดักกุ้ง
- 6.2.4) มีเรือขายกล้วยเตี้ยวเรือ
- 6.2.5) กำหนดจุดล่องเรือไม่ไปจุดน้ำลึก-น้ำวน
- 6.2.6) มีมัคคุเทศก์ชุมชน แนะนำวิถีแบบ water world ของชาวบ้าน
- 6.2.7) ทำมาตรการย่อย ควบคุมการใช้เสียง การทิ้งขยะ การจอดรถ การเข้า

ห้องน้ำ ฯลฯ

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและแปรรูปจากปลา

พื้นที่น้ำท่วมและศักยภาพการรับน้ำในโครงการบางระกำโมเดล

ปี	พื้นที่เป้าหมาย รับน้ำท่วม ตามโครงการ	ศักยภาพการรับน้ำ ตามโครงการ	พื้นที่รับน้ำจริง	ปริมาณการรับน้ำจริง
2560	265,000 ไร่	400 ล้านลูกบาศก์เมตร	256,000 ไร่	500 ล้านลูกบาศก์เมตร
2561	382,000 ไร่	550 ล้านลูกบาศก์เมตร	90,000 ไร่	200 ล้านลูกบาศก์เมตร
2562	265,000 ไร่	550 ล้านลูกบาศก์เมตร	103,074 ไร่	230 ล้านลูกบาศก์เมตร (ไม่ระบายน้ำออก)
2563	265,000 ไร่	400 ล้านลูกบาศก์เมตร	63,447 ไร่	72 ล้านลูกบาศก์เมตร (ไม่ระบายน้ำออก)
2564	265,000 ไร่	400 ล้านลูกบาศก์เมตร	209,203 ไร่	429.34 ล้านลูกบาศก์เมตร

(1) รายได้ครัวเรือนภาคการเกษตร

รายได้ครัวเรือน	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
รายได้ครัวเรือนรวมในปีที่ผ่านมา	50,000-100,000 บาท	ต่ำกว่า 50,000 บาท
รายได้ครัวเรือนจากภาคเกษตร (ปลูกข้าว)	การทำนาในฤดูฝน: 74,820 บาท การทำนาในฤดูแล้ง: 73,891 บาท	การทำนาในฤดูฝน: 76,667 บาท การทำนาในฤดูแล้ง: 77,037 บาท
รายได้ครัวเรือนจากการจับปลา	6,157 บาทในช่วงน้ำหลาก	11,635 บาทในช่วงน้ำหลาก
รายได้ครัวเรือนจากการเลี้ยงสัตว์น้ำ	36,500 บาทต่อปี	16,500 บาทต่อปี

(2) สภาพที่อยู่อาศัยและการถือครอง

การถือครองบ้าน/ที่อยู่อาศัย	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
- บ้าน/ที่อยู่อาศัยของตนเอง	85.6%	80.3%
- อาศัยอยู่ฟรี	2.6%	2.1%
- อาศัยบนพื้นที่สาธารณะ บ้านญาติ หรือพื้นที่สวัสดิการของรัฐ	2.2%	-
- บ้านเช่า	-	1.4%
การถือครองที่ดิน	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
- ที่ดินของตนเอง	63.8%	56.3%
- เช่าที่ดิน	8.3%	4.9%
- พื้นที่ในเขตชลประทาน	45.0%	16.2%
- พื้นที่นอกเขตชลประทาน	39.7%	37.3%
- พื้นที่เฉลี่ย	28.66 ไร่	24.60 ไร่
- ที่ดินมีเอกสารสิทธิ์	81.7%	60.6%
- ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์	2.6%	6.3%

(3) รายได้จากการปลูกพืช

การปลูกพืช	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
ฤดูฝน:		
- ข้าว	74,820 บาท	76,667 บาท
- พืชไร่	17,000 บาทต่อปี	34,437 บาทต่อปี
- พืชผัก	19,425 บาท	8,733 บาท
- อื่นๆ	25,000 บาทต่อปี	27,500 บาทต่อปี
ฤดูแล้ง:		
- ข้าว	73,891 บาท	77,037 บาท
- พืชไร่	-	54,500 บาท
- พืชผัก	17,571 บาท	9,000 บาท

(4) ระดับความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

ระดับความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
อุทกภัย: - % ที่ได้รับผลกระทบ 74.7 87.3 - % ที่ไม่ได้รับผลกระทบ 17.5 3.5 - มูลค่าเฉลี่ยของผลิตผลทางการเกษตรเสียหาย 109,801 บาท/ปี 89,279 บาท/ปี - มูลค่าทรัพย์สินเสียหายเฉลี่ย 24,000 บาท/ปี 33,800 บาท/ปี - มูลค่าเสียโอกาสที่สมาชิกในครัวเรือนไม่สามารถไปทำงานได้ 28,900 บาท/ปี 44,200 บาท/ปี - มูลค่าในการซ่อมแซมทรัพย์สินเสียหายจากน้ำท่วมเฉลี่ย 11,285 บาท/ปี 10,000 บาท/ปี		
ภัยแล้ง: - % ที่ได้รับผลกระทบ 66.4 83.1 - ที่ไม่ได้รับผลกระทบ 19.2 3.5 - มูลค่าเฉลี่ยของผลิตผลทางการเกษตรเสียหาย 87,876 บาท/ปี 78,087 บาท/ปี - เสียค่าใช้จ่ายในการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรในไร่นาเฉลี่ย 15,275 บาท/ปี 55,000 บาท/ปี - เสียค่าใช้จ่ายอื่นเพื่อแก้ไขภาวะแห้งแล้ง 10,500 บาท/ปี 20,666 บาท/ปี		

(5) หนี้สินและการออมครัวเรือน

หนี้สินและการออมครัวเรือน	จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย
1) หนี้สินคงอยู่ทั้งหมดในปัจจุบัน	- มากกว่า 500,000 บาท (27.5%) - น้อยกว่า 50,000 บาท (14.8%) - 50,001-100,000 บาท (14.8%) - 300,001-500,000 บาท (11.8%)	- มากกว่า 500,000 บาท (18.3%) - น้อยกว่า 50,000 บาท (17.6%) - 50,001-100,000 บาท (17.6%) - 200,001-300,000 บาท (9.9%)
1) การออมครัวเรือนต่อปี	- น้อยกว่า 30,000 บาท (56.8%) - 30,001-50,000 บาท (14.8%) - 100,001-200,000 บาท (14.8%) - 30,001-50,000 บาท (3.5%)	- น้อยกว่า 30,000 บาท (69.0%) - 100,001-200,000 บาท (6.3%) - 30,001-50,000 บาท (2.1%) - 200,001-500,000 บาท (2.1%)

(5) ระดับความรุนแรงจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่หนองน้ำจังหวัดพิษณุโลก

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความรุนแรงของปัญหา
1. มีการแย่งชิงน้ำในช่วงหน้าแล้ง	3.4148	1.95070	ปานกลาง
2. ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกไม่เพียงพอ	3.8428	1.88058	ปานกลาง
3. ปริมาณน้ำที่จะใช้ในการอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ	3.1316	4.48397	น้อย
4. น้ำที่ใช้ในการอุปโภคมีคุณภาพไม่ดี	2.5022	1.53504	น้อยที่สุด
5. ปริมาณปลาที่จับได้ลดน้อยลง	3.0961	1.61121	น้อย
6. ปริมาณน้ำลดน้อยลงและระยะเวลาหนองน้ำสั้นลง จนไม่สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้	2.8777	3.03963	น้อย
7. ปริมาณน้ำน้อยและคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมที่จะใช้ผลิตน้ำประปา	2.6419	4.12557	น้อย
8. กฎหมายการใช้ประโยชน์เข้มงวดเกินไป	2.8996	3.79906	น้อย
9. ขาดองค์กรในการบริหารจัดการน้ำ	2.9476	1.90264	น้อย
10. ขาดการประสานงานของหน่วยงานราชการในการใช้ประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ	2.9476	3.23453	น้อย
11. ปัญหาอื่นๆ	.4323	1.32817	ไม่แสดงความคิดเห็น

(5) ระดับความรุนแรงจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่หนองน้ำจังหวัดสุโขทัย

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความรุนแรงของปัญหา
1. มีการแย่งชิงน้ำในช่วงหน้าแล้ง	3.1197	1.97316	น้อย
2. ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกไม่เพียงพอ	3.9859	4.14453	ปานกลาง
3. ปริมาณน้ำที่จะใช้ในการอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ	2.0352	1.69861	น้อยที่สุด
4. น้ำที่จะใช้ในการอุปโภคมีคุณภาพไม่ดี	2.2817	1.66468	น้อยที่สุด
5. ปริมาณปลาที่จับได้ลดน้อยลง	2.7606	1.79807	น้อย
6. ปริมาณน้ำลดน้อยลงและระยะเวลาหนองน้ำสั้นลง จนไม่สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้	2.7447	1.75826	น้อย
7. ปริมาณน้ำน้อยและคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมที่จะใช้ผลิตน้ำประปา	2.3191	1.66184	น้อยที่สุด
8. กฎหมายการใช้ประโยชน์เข้มงวดเกินไป	2.0141	1.51581	น้อย
9. ขาดองค์กรในการบริหารจัดการน้ำ	2.6479	1.88385	น้อย
10. ขาดการประสานงานของหน่วยงานราชการในการใช้ประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ	2.5986	1.84145	น้อย
11. ปัญหาอื่นๆ	0.0638	0.49588	

(6) การจัดลำดับความจำเป็นของการใช้พื้นที่หนองน้ำจังหวัดพิษณุโลก

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความจำเป็น
กรณีที่ 1 ใช้ที่ดินของพื้นที่หนองน้ำในการปลูกพืชในช่วงไม่มีน้ำหลาก	3.6812	1.54994	มาก
กรณีที่ 2 ใช้เป็นแหล่งทำการประมงในช่วงฤดูน้ำหลาก	2.6856	1.41942	ปานกลาง
กรณีที่ 3 ใช้เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1.9651	1.44143	น้อย
กรณีที่ 4 เป็นพื้นที่บ้านพักอาศัยของครอบครัว	2.415	1.6351	น้อย
กรณีที่ 5 เป็นพื้นที่ตลาดของชุมชน ในช่วงไม่มีน้ำหลาก	1.5614	2.31081	น้อยที่สุด
กรณีที่ 6 ใช้ประโยชน์อื่นๆ	.3712	.94926	ไม่แสดงความคิดเห็น

(6) การจัดลำดับความจำเป็นของการใช้พื้นที่หนองน้ำจังหวัดสุโขทัย

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความจำเป็น
กรณีที่ 1 ใช้ที่ดินของพื้นที่หนองน้ำในการปลูกพืชในช่วงไม่มีน้ำหลาก	2.6549	1.84139	ปานกลาง
กรณีที่ 2 ใช้เป็นแหล่งทำการประมงในช่วงฤดูน้ำหลาก	2.0352	1.65204	น้อย
กรณีที่ 3 ใช้เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1.6408	1.42093	น้อยที่สุด
กรณีที่ 4 เป็นพื้นที่บ้านพักอาศัยของครอบครัว	1.979	1.7113	น้อย
กรณีที่ 5 เป็นพื้นที่ตลาดของชุมชน ในช่วงไม่มีน้ำหลาก	1.3451	1.24368	น้อยที่สุด
กรณีที่ 6 ใช้ประโยชน์อื่นๆ	0.5423	1.17674	ไม่แสดงความคิดเห็น

(7) ความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหাজังหวัดพิษณุโลก

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเร่งด่วนในการแก้ไข ปัญหา
1. การขุดลอกหรือเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ	3.8166	1.87118	ปานกลาง
2. วางแผนการบริหารจัดการน้ำแบบโซนนิ่ง	3.6769	1.80653	ปานกลาง
3. ปรับปฏิทินการปลูกพืชให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำ	3.3930	4.28411	น้อย
4. สร้างระบบระบายน้ำให้คลองตัวเพิ่มขึ้น	4.0218	1.75581	ปานกลาง
5. สร้างระบบกักเก็บน้ำเพื่อกักเก็บน้ำและป้องกันน้ำท่วม	4.1092	1.94696	ปานกลาง
6. กำหนดช่วงเวลาในการทำนา ปลูกพืชและการทำประมง	3.4672	3.16020	ปานกลาง
7. การจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำมากขึ้น	3.5546	1.72261	ปานกลาง
8. การออกกฎหรือระเบียบในการใช้พื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก	3.6114	4.28195	ปานกลาง
9. จัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทั้งหมด	3.4192	1.84219	ปานกลาง
10. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ	3.7642	1.93453	ปานกลาง
11. อื่นๆ	.5022	1.45585	ไม่แสดงความคิดเห็น

(7) ความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษ

หัวข้อ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษ
1. การขุดลอกหรือเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ	3.8310	1.86027	ปานกลาง
2. วางแผนการบริหารจัดการน้ำแบบโซนนิ่ง	3.4296	1.84659	ปานกลาง
3. ปรับปรุงการปลูกพืชให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำ	3.4296	1.91818	ปานกลาง
4. สร้างระบบระบายน้ำให้คลองตัวเพิ่มขึ้น	3.9718	5.10033	ปานกลาง
5. สร้างระบบกักเก็บน้ำเพื่อกักเก็บน้ำและป้องกันน้ำท่วม	4.0634	4.81018	ปานกลาง
6. กำหนดช่วงเวลาในการทำนา ปลูกพืชและการทำประมง	3.2606	1.78917	น้อย
7. การจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำมากขึ้น	3.4648	1.78910	ปานกลาง
8. การออกกฎหรือระเบียบในการใช้พื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก	2.7324	1.78216	น้อย
9. จัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทั้งหมด	3.0563	1.93795	น้อย
10. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ	3.2606	1.90065	น้อย
11. อื่นๆ	0.0567	0.47469	ไม่แสดงความคิดเห็น

(8) ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯ

จังหวัดพิษณุโลก:

- ร้อยละ 86.5 เห็นด้วยกับโครงการวิจัยเรื่องระบบติดตามและประเมินประสิทธิภาพของมาตรการเชิงระบบนิเวศประเภทพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลากในลุ่มน้ำยมของประเทศไทย
- ร้อยละ 8.7 ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า เกรงว่าจะทำการสำรวจแล้วไม่ดำเนินการต่อ
- เหตุผลอันดับหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นด้วยกับการกำหนดพื้นที่ลุ่มต่ำ คือ ช่วยให้ปลูกพืชในฤดูแล้งได้ ร้อยละ 48.0 อันดับที่สองคือ ช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.7 อันดับที่สามคือ ช่วยให้จับสัตว์น้ำได้มากขึ้น ร้อยละ 20.5
- เหตุผลอื่นๆที่เห็นด้วย คือ เป็นการพักหน้าดิน มีการติดตาม มีคนคอยเฝ้าระวัง มีสารอินทรีย์ในนามากขึ้น หญ้าน้อยลง ระยะเวลาทำนาได้ตามกำหนด ปล่อยน้ำให้ทำนาเร็วขึ้น หาปลาได้ ลดพื้นที่เสี่ยงในการเกิดน้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 0.4
- ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยเสนอว่าควรแก้ไขด้วยการบริหารจัดการทางสัญจรให้สามารถเข้าออกได้สะดวก และให้มีการจัดสรรน้ำได้จริงในช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ 0.4

(8) ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

จังหวัดสุโขทัย:

- ร้อยละ 96.5 เห็นด้วยกับโครงการวิจัยเรื่องระบบติดตามและประเมินประสิทธิภาพของมาตรการเชิงระบบนิเวศประเภทพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลากในลุ่มน้ำยมของประเทศไทย
- ร้อยละ 1.4 ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า ให้เป็นพื้นที่หนองน้ำจริงแต่ไม่มีน้ำเพิ่มให้เวลาขาดแคลนน้ำ และไม่มีรูปแบบที่แน่นอน การจัดการบริหารน้ำไม่มีคุณภาพ และไม่มีการจัดการที่ดีพอเวลาน้ำลดไม่มีน้ำมาเติมให้เกษตรกร
- เหตุผลอันดับหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นด้วยกับการกำหนดพื้นที่ลุ่มต่ำคือ ช่วยให้ปลูกพืชในฤดูแล้งได้ ร้อยละ 48.6 อันดับที่สองคือ ช่วยให้ผลผลิตการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 23.9 อันดับที่สามคือ ช่วยให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และ ช่วยให้มีการเพาะปลูกด้านการเกษตรได้หลายครั้ง ร้อยละ 9.2
- เหตุผลอื่นๆ ที่เห็นด้วยคือ ช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำดิน ทำให้มีน้ำทำนาตลอดปี ให้สัตว์น้ำขยายพันธุ์มากขึ้นในฤดูน้ำหลาก คิดเป็นร้อยละ 0.7
- ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยเสนอว่ายังไม่มีรูปแบบที่แน่นอน การจัดการบริหารน้ำไม่มีคุณภาพและไม่มีจัดการที่ดีพอ เวลาน้ำลดไม่มีน้ำมาเติมให้เกษตรกร กำหนดให้เป็นพื้นที่หนองน้ำ แต่ไม่มีน้ำเพิ่มให้เวลาขาดแคลนน้ำ ควรมีการจัดสรรน้ำอย่างเพียงพอ ร้อยละ 0.7

(9) ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการ EbA

จังหวัดพิษณุโลก:

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศในท้องถิ่นมาจาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 29.7 รองลงมาคือ โรคพืช ร้อยละ 14.0 และร้อยละ 5.7 เห็นว่ามาจากการรุกรานของพันธุ์พืชต่างถิ่น จากปัจจัยข้างต้น ได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการปรับตัวของระบบนิเวศในท้องถิ่น โดยทำให้พืชผลเสียหาย ร้อยละ 4.4 รองลงมาคือผลผลิตเสียหาย ร้อยละ 3.1 และทำให้ต้นไม้ตายและทรัพยากรไม่เพียงพอ ร้อยละ 0.9 อย่างไรก็ตามในพื้นที่มีเขตพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่หวงห้ามที่ถูกกำหนดขอบเขตเพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ ร้อยละ 3.5 ระบุว่า มี โดยเป็นรูปแบบคลองในหมู่บ้าน คลองน้ำยม คลองใหญ่ ห้ามจับปลา ให้ใช้เฉพาะคนในหมู่บ้าน เป็นต้น ส่วนร้อยละ 3.9 ระบุว่ายังไม่มีกำหนดพื้นที่ดังกล่าว

หากมีการริเริ่มให้มีการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ ระบบนิเวศในพื้นที่จะเปลี่ยนแปลงร้อยละ 42.4 เห็นว่าระบบนิเวศจะได้รับการฟื้นฟูได้รับการปรับปรุง รองลงมาร้อยละ 11.8 การฟื้นฟูไม่เกิดผลกระทบใดๆ และร้อยละ 0.9 การฟื้นฟูลดลง โดยหากระบบนิเวศได้รับการฟื้นฟูบำรุงรักษา ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าจะเกิดประโยชน์ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น ร้อยละ 50.7 รองลงมาคือระดับลุ่มน้ำ ร้อยละ 17.5 และระดับป่าไม้ ร้อยละ 1.3 โดยระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการฟื้นฟูระบบนิเวศหรือรักษาระบบนิเวศ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ต้องใช้ระยะเวลา 1-2 ปี ร้อยละ 33.2 รองลงมา 2-5 ปี ร้อยละ 20.1 และ 0-1 ปี ร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 52.0 เห็นว่า การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศจะสามารถขยายผลทางด้านเศรษฐกิจและรายได้ และร้อยละ 18.8 เห็นว่า การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศจะไม่สามารถขยายผลทางด้านเศรษฐกิจได้ โดยเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศจะสามารถขยายผลได้ ในรูปแบบทำให้สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ ร้อยละ 26.6 รองลงมาคือรายได้ในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ร้อยละ 8.7 และมูลค่าที่ดินหรือการใช้ประโยชน์ที่ดินมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.0

(9) ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการ EbA

จังหวัดสุโขทัย:

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศในท้องถิ่นมาจาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ โรคพืช ร้อยละ 13.4 และร้อยละ 4.2 เห็นว่ามาจากการแปลงที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย จากปัจจัยข้างต้น ได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการปรับตัวของระบบนิเวศในท้องถิ่น โดยทำให้ไม่มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ ร้อยละ 2.1 รองลงมาคือทำให้เกิดน้ำท่วม ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล ขาดน้ำ แห้งแล้ง ร้อยละ 1.4 อย่างไรก็ตามในพื้นที่มี เขตพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่หวงห้ามที่ถูกกำหนดขอบเขตเพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ ร้อยละ 9.9 ระบุว่าไม่มี และร้อยละ 2.1 ระบุว่าพื้นที่ดังกล่าว เช่น คลองในหมู่บ้าน

หากมีการริเริ่มให้มีการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ ระบบนิเวศในพื้นที่จะเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 51.4 เห็นว่าระบบนิเวศจะได้รับการ ฟื้นฟูได้รับการปรับปรุง รองลงมาร้อยละ 14.8 การฟื้นฟูไม่เกิดผลกระทบใดๆ โดยหากระบบนิเวศได้รับการฟื้นฟู บำรุงรักษา ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า จะเกิดประโยชน์ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น ร้อยละ 50.7 รองลงมาคือระดับลุ่มน้ำ ร้อยละ 20.4 และระดับป่าไม้ ร้อยละ 5.6 โดยระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการ ฟื้นฟูระบบนิเวศหรือรักษาระบบนิเวศ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ต้องใช้ระยะเวลา 2-5 ปี ร้อยละ 37.3 รองลงมา 1-2 ปี ร้อยละ 13.4 และ 0-1 ปี ร้อย ละ 8.5 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 70.4 เห็นว่า การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศจะสามารถขยายผลทางด้านเศรษฐกิจและรายได้ และ ร้อยละ 4.2 เห็นว่า การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศจะไม่สามารถขยายผลทางด้านเศรษฐกิจได้ โดยเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าการปรับตัวโดย อาศัยระบบนิเวศจะสามารถขยายผลได้ ในรูปแบบทำให้สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ ร้อยละ 33.8 รองลงมาคือรายได้ในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.5 และลดต้นทุนในการใช้ระบบที่มนุษย์สร้างขึ้น ร้อยละ 14.1

(10) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนในพื้นที่หนองน้ำ/รับน้ำหลาก

จังหวัดพิษณุโลก:

ถ้าต้องมีโครงการศึกษานี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ความร่วมมือโดย

- การสละที่ดินเพื่อเป็นพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก เพาะพันธุ์ปลา ติดตั้งเครื่องมือตรวจวัด ร้อยละ 36.7
- สนับสนุนเวลาในการช่วยติดตามและประเมินประสิทธิภาพของมาตรการ ร้อยละ 27.1
- แล้วยแต่เสียงส่วนใหญ่ ร้อยละ 16.2

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มต่ำ

- ร้อยละ 46.7 เป็นเจ้าของที่ดินที่ถูกน้ำท่วม เป็นพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก
- ร้อยละ 22.7 เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการหาปลาช่วงน้ำหลาก
- ร้อยละ 18.3 เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการลดความเสี่ยงในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

(10) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนในพื้นที่หนองน้ำ/รับน้ำหลาก

จังหวัดสุโขทัย:

ถ้าต้องมีโครงการศึกษานี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ความร่วมมือโดย

- สนับสนุนเวลาในการช่วยติดตามและประเมินประสิทธิภาพ ร้อยละ 36.6
- แล้วยแต่เสียส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.6
- สละที่ดินให้เป็นพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก เพาะพันธุ์ปลา ร้อยละ 16.2

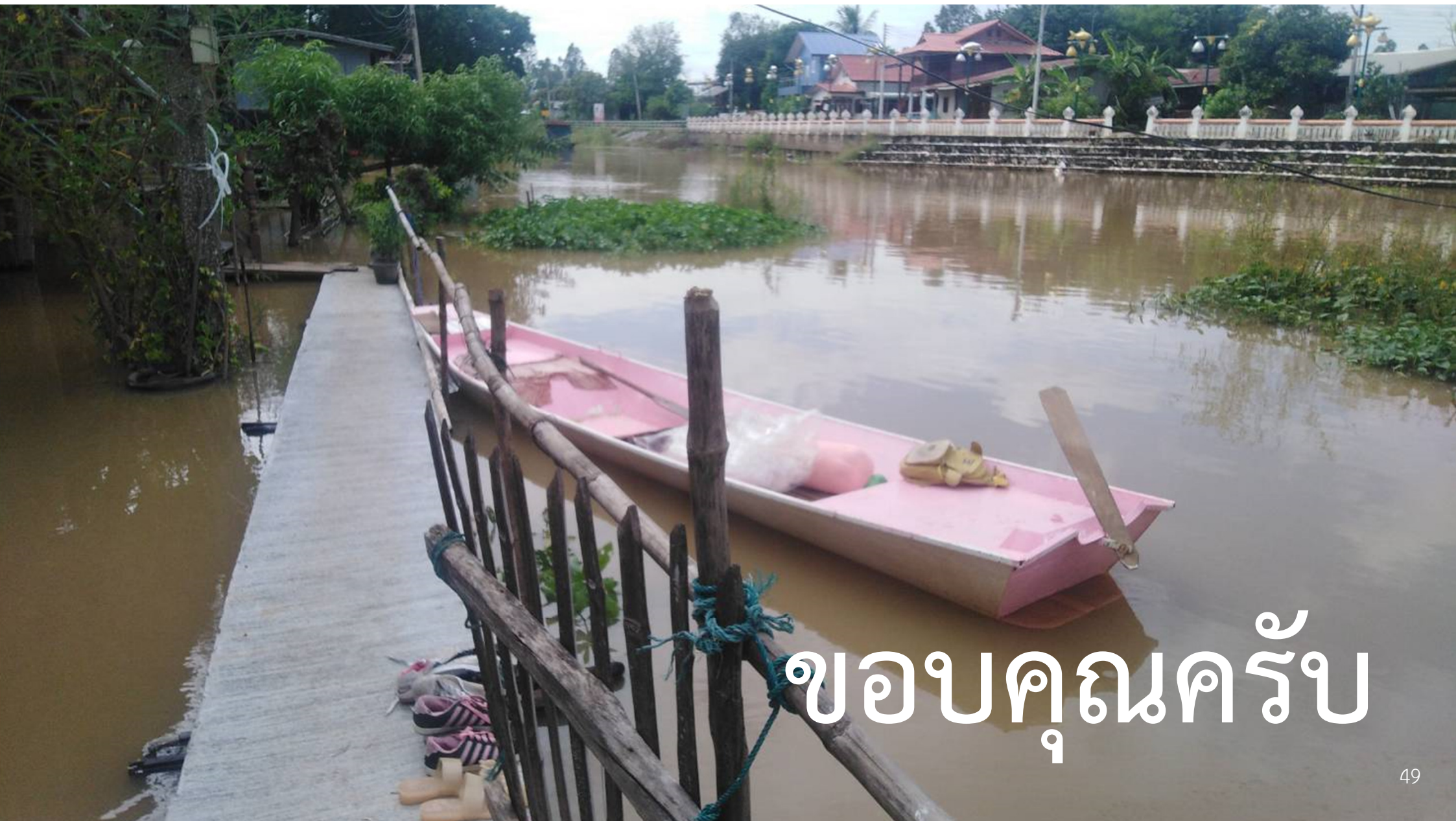
ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มต่ำ

- ร้อยละ 29.6 เป็นเจ้าของที่ดินที่ถูกน้ำท่วม เป็นพื้นที่หนองน้ำ รับน้ำหลาก
- ร้อยละ 27.5 เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ
- ร้อยละ 21.8 เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการหาปลาช่วงน้ำหลาก

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ครั้งที่ 2

ขอบคุณครับ